

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"**

ІКНІ
Кафедра ПЗ

ЗВІТ

До лабораторної роботи №2
на тему: “Метод сортування Шелла.”
з дисципліни: "Алгоритми і структури даних”

Лектор:
доцент кафедри ПЗ
Коротєєва Т. О.

Виконав:
студент групи ПЗ-24
Губик А. С.

Прийняв:
асистент кафедри ПЗ
Вишнеський О. К.

Тема роботи

Метод сортування Шелла.

Мета роботи

Вивчити алгоритм сортування Шелла. Здійснити програмну реалізацію алгоритму сортування Шелла. Дослідити швидкодію алгоритму сортування Шелла.

Індивідуальне завдання

Задано матрицю дійсних чисел. Впорядкувати (переставити) її стовпці за зростанням значень їх перших елементів.

Теоретичні відомості

Сортування Шелла (англійською «Shell Sort») — це алгоритм сортування, що є узагальненням сортування включенням.

Алгоритм базується на двох тезах:

Сортування включенням ефективно для майже впорядкованих масивів. Сортування включенням неефективно, тому що переміщує елемент тільки на одну позицію за раз. Тому сортування Шелла виконує декілька впорядкувань включенням, кожен раз порівнюючи і переставляючи елементи, що знаходяться на різній відстані один від одного.

Сортування Шелла не є стабільним.

Сортування Шелла названо на честь автора — Дональда Шелла, який опублікував цей алгоритм у 1959 році.

На початку обираються m елементів: $d_1, d_2, \dots, d_m$, причому $d_1 > d_2 > \dots > d_m = 1$.

Потім виконується m впорядкувань методом включення, спочатку для елементів, що стоять через d_1 , потім для елементів через d_{2i} так далі до $d_m = 1$.

Значення $d_1 = m/2$.

Ефективність досягається тим, що кожне наступне впорядкування вимагає меншої кількості перестановок, оскільки деякі елементи вже стали на свої місця.

Оскільки $d_m = 1$, то на останньому кроці виконується звичайне впорядкування включенням всього масиву, а отже кінцевий масив гарантовано буде впорядкованим.

Час роботи залежить від вибору значень елементів масиву d . Існує декілька підходів вибору цих значень:

Покроковий опис

- Принцип сортування:** Далі над масивом матиметься на увазі перший ряд таблиці, сортувати ми будемо лише його, впорядкуванням стовпців займатиметься інша функція.
- Вибір послідовності проміжків:** Перший крок в Shell Sort – це вибір послідовності проміжків (інтервалів). Вибір послідовності проміжків - це важлива частина алгоритму, яка може значно вплинути на його ефективність. Загальні послідовності проміжків включають послідовність Кнута (1, 4, 13, 40, ...), послідовність Седжвіка та інші. Вибрані проміжки використовуються для розбиття масиву на менші підмасиви.
- Початок із найбільшим проміжком:** Починаючи з найбільшого проміжку, алгоритм розбиває масив на підмасиви. Наприклад, якщо перший проміжок - 4, то він розділить масив на підмасиви довжиною 4, де елементи на позиціях 0, 4, 8 і т.д. утворюють один підмасив, а елементи на позиціях 1, 5, 9 і т.д. утворюють інший.

4. **Сортування підмасивів:** Для кожного підмасиву виконується сортування вставками. Це означає порівняння та обмін елементів, які розташовані на "проміжку" позиціях один від одного всередині кожного підмасиву. Мета - частково відсортувати кожен підмасив.
5. **Зменшення проміжка:** Після сортування підмасивів алгоритм зменшує розмір проміжка і повторює процес. Мета – послідовно зменшувати розмір проміжка, поки він не стане рівним 1.
6. **Завершальний прохід:** Завершальний прохід алгоритму – це звичайне сортування вставками із проміжком 1. Цей крок допомагає докладно відсортувати масив і перетворити його на відсортований масив.
7. **Завершення:** Після завершального проходу з проміжком 1 весь масив відсортований. Алгоритм Shell Sort завершується.

Вихідний код

```
#include <iostream>
#include <vector>
#include <cstdlib>
#include <ctime>
#include <algorithm>
#include <chrono>

// Function to perform Shell sort on an array of pairs
void shellSort(std::vector<std::pair<float, int>>& arr) {
    int n = arr.size();

    for (int gap = n / 2; gap > 0; gap /= 2) {
        for (int i = gap; i < n; i++) {
            std::pair<float, int> temp = arr[i];
            int j;

            for (j = i; j >= gap && arr[j - gap].first > temp.first; j -= gap)
                arr[j] = arr[j - gap];

            arr[j] = temp;
        }
        std::cout << "Step: ";
        for (size_t i = 0; i < n; i++)
        {
            std::cout << arr[i].first << ' ';
        }
        std::cout << '\n';
    }
}

// Function to print the matrix
```

```

void printMatrix(const std::vector<std::vector<float>>& matrix) {
    int n = matrix.size();
    int m = matrix[0].size();

    for (int i = 0; i < n; i++) {
        for (int j = 0; j < m; j++) {
            std::cout << matrix[i][j] << "\t";
        }
        std::cout << std::endl;
    }
}

int main() {
    int n, m;

    // Get user input for the matrix dimensions
    std::cout << "Enter the number of rows (n): ";
    std::cin >> n;
    std::cout << "Enter the number of columns (m): ";
    std::cin >> m;

    // Create a 2D matrix
    std::vector<std::vector<float>> matrix(n, std::vector<float>(m));

    // Fill the matrix with random float numbers
    std::srand(static_cast<unsigned int>(std::time(nullptr)));
    for (int i = 0; i < n; i++) {
        for (int j = 0; j < m; j++) {
            matrix[i][j] = static_cast<float>(std::rand()) / static_cast<float>
        }
    }

    // Display the original matrix
    std::cout << "Original Matrix:" << std::endl;
    printMatrix(matrix);

    // Create a vector of pairs to store the values in the first row along with
    std::vector<std::pair<float, int>> firstRowWithIndex;
    for (int j = 0; j < m; j++) {
        firstRowWithIndex.push_back({matrix[0][j], j});
    }

    // Measure the sorting time
    auto startTime = std::chrono::high_resolution_clock::now();

    // Sort the vector of pairs based on the values in the first row using Shell
    shellSort(firstRowWithIndex);

    auto endTime = std::chrono::high_resolution_clock::now();
    std::chrono::duration<double> duration = endTime - startTime;

    // Rearrange the columns of the matrix based on the sorted indices

```

```

std::vector<std::vector<float>> sortedMatrix(n, std::vector<float>(m));
for (int i = 0; i < n; i++) {
    for (int j = 0; j < m; j++) {
        sortedMatrix[i][j] = matrix[i][firstRowWithIndex[j].second];
    }
}

// Display the matrix sorted by the values in the first row
std::cout << "Matrix Sorted by First Row:" << std::endl;
printMatrix(sortedMatrix);

std::cout << "Sorting Time: " << duration.count() << " seconds" << std::endl;

return 0;
}

```

```

● artem@laptop:~/Progs++/ADSLabs/Lab2$ ./shell_sort
Enter the number of rows (n): 4
Enter the number of columns (m): 5
Original Matrix:
97.8259 41.0904 31.1657 39.8923 50.129
69.5821 73.8824 56.3855 43.8849 39.4749
95.5573 32.7069 19.3162 59.9824 74.3076
91.2063 33.9587 85.0626 57.7878 39.6916
Step: 31.1657 39.8923 50.129 41.0904 97.8259
Step: 31.1657 39.8923 41.0904 50.129 97.8259
Matrix Sorted by First Row:
31.1657 39.8923 41.0904 50.129 97.8259
56.3855 43.8849 73.8824 39.4749 69.5821
19.3162 59.9824 32.7069 74.3076 95.5573
85.0626 57.7878 33.9587 39.6916 91.2063
Sorting Time: 1.6622e-05 seconds
○ artem@laptop:~/Progs++/ADSLabs/Lab2$

```

Рис. 1:

Висновок

Ідея застосування проміжків в Shell Sort полягає в тому, що він використовує ефективність сортування вставками для майже відсортованих підмасивів. Початкове сортування підмасивів з відносно великим проміжком швидко зменшує кількість безладу в масиві, що робить завершальне сортування значно швидшим.